

31.3.2.2026

Vammaisneuvoston kokous

Aika	Tiistai 31.3.2026 klo 17.30–20.00
Paikka	Kaupungintalo, Kaupunginhallituksen huone, Raatihuoneenkatu 9, Porvoo
Läsnä	Sundholm Hanna, puheenjohtaja Aatelo Maija Lönnfors Peter Nuotio Kirsti Ongley Leena Pirttimaa-Törnqvist Sirpa Reinivuo Hilikka Sinisaari Antti Westerholm Håkan Koponen Seija Eklöf Maija, sihteeri
Poissa	-

26. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 17.28

27. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja suoritti nimenhuudon ja totesi sen jälkeen kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

28. Pöytäkirjantarkastajien valinta

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Håkan Westerholm ja Maija Aatelo.

29. Esityslistan hyväksyminen

Sihteeri lisäsi Edellisen kokouksen päätökset ja toimenpiteet -kohtaan Tuleva yhteinen katselmus ja Broas/selvitettävät asiat. Varapuheenjohtaja Aatelo lisäsi Seuraava kokous -kohtaan tulevan kokouksen aikataulun. Esityslista hyväksyttiin.

31.3.2026

30. Miten vammaisuus näkyy kouluissa / Suomenkielisen perusopetuksen ja lukiokoulutuksen koulunkäynnin tuen aluerehtori Helena Saarikoski

Saarikoski kävi tarkasti ja yksityiskohtaisesti läpi Porvoon kaupungin esi- ja perusopetuksen opiskeluhoitosuunnitelman, suunnitelmat oppijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelmat. Tämän lisäksi hän kertoi kaikissa Porvoon kouluissa käytettävästä mallista, jolla kiusaamiseen puututaan. Saarikoski esitteli myös perusopetuksen arvoperustan ja Porvoon suomenkielisen perusopetuksen vision sekä oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt. Kaikessa koulun toiminnassa ja opetusjärjestelyissä huomioidaan saavutettavuus ja esteettömyys. Osa koulun toimintakulttuuria ovat osallisuuden vahvistaminen ja hyvinvointi.

Eri oppiaineissa kerrotaan vammaisuudesta mm. seuraavasti:

- Terveystieto: Käsitellään toimintakykyä, erilaisia vammoja ja sairauksia, ihmiskehon toimintaa sekä esteettömyyttä ja yhdenvertaisuutta.
- Elämäkatsomustieto ja Uskonto: Käsitellään ihmisoikeuksia, yhdenvertaisuutta, erilaisuuden hyväksymistä ja etiikkaa.
- Yhteiskuntaoppi: Käsitellään vammaisten oikeuksia, yhdenvertaisuuslakia, vammaispalveluita ja esteettömyyttä.
- Biologia: Käsitellään aivojen toimintaa, perinnöllisyyttä ja erilaisia kehitykseen vaikuttavia tekijöitä (esim. CP-vamma, autismi).
- Äidinkieli ja kirjallisuus: Vammaisuutta voidaan käsitellä kirjallisuuden ja erilaisten tekstien kautta, joissa esiintyy vammaisia henkilöitä.

Rehtori Saarikoski kertoi myös oppimisen ja koulunkäynnin tuesta, joka muodostuu ryhmäkohtaisista tukimuodoista sekä oppilaskohtaisista tukitoimista. Lisäksi Saarikoski kertoi Porvoon suomalaisten ala- ja yläkoulujen erityisluokista. Näiden luokkien opettajien kelpoisuusvaatimuksena on erityisluokanopettajan tutkinto. Saarikoski kävi myös läpi toimenpiteet oppilaiden kouluyhteisöön liittymisen ja osallisuuden turvaamiseksi Porvoossa ja miten toimitaan, jos oppilaalla on jokin sairaus, esimerkiksi

31.3.2.2026

diabetes, allergia tai astma. Kaikki ruoka-aine allergiat menevät keittiön kautta.

Varapuheenjohtaja Aatelo tiedusteli Saarikoskelta kiusaamisesta, että miten kouluissa varmistetaan se, että se, joka saa rangaistuksen kiusaamisesta, on se oikea kiusaaja. Saarikoski totesi, että kaikkiin kiusaamisiin puututaan ja vakavimmat selvitetään porvoolaisen kiusaamiseen puuttumisen mallin mukaisesti. Vakavia tapauksia on onneksi harvoja. Oppilaita rohkaistaan kertomaan aikuisille, joko kotona tai koulussa kiusaamisesta. Porvoon kouluissa on käynnistynyt ”Turvallinen koulupäivä” -hanke, jossa osallistetaan myös oppilaita mm. kysymällä, miten heidän mielestään kiusaamiseen liittyvät asiat pitää selvittää.

Aatelo kysyi vielä vammaisten lasten inklusiivisuudesta muiden oppilaiden joukkoon. Saarikoski kertoi, että useammassa Porvoon suomenkielisessä koulussa opiskelee vammaisia oppilaita yleisopetuksen luokilla. Vain erityisluokkaopetusta tarvitsevat oppilaat opiskelevat erityisluokilla. Inklusiivisuus ei aina ole lapsen edun mukaista ja päätökset tehdään aina lapsen etu edellä. Aatelo jatkoi kysymällä, kuinka paljon Porvoon kouluissa on fyysisesti vammaisia lapsia tällä hetkellä. Saarikoski totesi, että porvoolaisissa ylä- ja alakoulussa on tällä hetkellä pyörätuolia käyttäviä oppilaita.

Aatelon kysymykseen miten inklusiivisuuden onnistumista mitataan, totesi Saarikoski, että koulu kirjaa omaan lukuvuosisuunnitelmaan tavoitteita asiaan liittyen ja arvioi niiden toteutumista keväällä. Rehtori on viime kädessä vastuussa koulujen tavoitteiden toteuttamisesta. Kysymykseen erilaisista lääkkeistä (esim. diabetes ja epilepsia) ja niiden antamisvastuusta Saarikoski kertoi, että koulujen koulunkäynninohjaajat hoitavat oppilaiden koulupäivän aikaisen lääkityksen yhteistyössä kodin kanssa, lääkärin ohjeistukseen perustuen, lääkehoitosuunnitelmassa sovitun mukaisesti.

Jäsen Westerholm tiedusteli, ovatko nämä samat asiat myös ruotsinkielisellä puolella. Ruotsinkielisistä kuuroista moni käyttää implanttia. Saarikoski totesi, että ruotsinkielisellä puolella ei ole yhtä monta erityisluokkaa, mutta heillä on erityisopettajia ja erityisluokanopettajia antamassa tukea sitä tarvitseville. Heillä on myös vahva kehitystyö käynnissä.

Westerholmin kysymykseen tarjotaanko kuuroille oppilaille viittomakieltä kielenä. Saarikoski kertoi, että sitä tarjotaan oppilaan

31.3.2.2026

edun mukaisesti. Albert Edelfeltin koulussa on oppilaita, joilla on tulkki käytössä hyvin laajasti, tarvittaessa koko koulupäivän ajan. Kaverisuhteet ovat tärkeitä ja tarvitsevalla on viittomakielen tukihenkilö mukana myös taukojen ja välituntien aikana.

Jäsen Reinivuo kysyi, otetaanko astmaatikot huomioon liikuntatunneilla. Saarikoski totesi, että koska koulu ei näe oppilaan terveystietoja, tulee huoltajan kertoa asiasta koululle. Kaikissa kouluissa huomioidaan eri sairaudet tai vammat liikuntatunneilla, kun ne ovat tiedossa. Reinivuo totesi, että turvallisuuteen tulee kiinnittää huomiota ja että saman aamun Huhtisen koulun tapaus on siitä hyvä esimerkki. Saarikoski taustoitti, että perusopetuslaki sanoo, että koulu voi tarkastaa oppilaan reppuun vain, jos siihen on painava syy. Näin ollen huoltajien on pidettävä huoli siitä, että lapsen reppussa ei ole sinne kuulumatonta tavaraa. Reinivuo kysyi, näkyykö perheväkivalta oppilaissa ja kuinka koulu niihin suhtautuu. Rehtori Saarikoski totesi, että jos koulun tietoon tulee perheväkivalta, koulu tekee asiasta lastensuojeluilmoituksen ilmoittamatta siitä huoltajalle.

Puheenjohtaja Sundholm kertoi omakohtaisesti näkövammaisena käyneensä Porvoon tarhat, peruskoulut ja lukion. Nykyisin teknologia on oppilaan arjessa vahvasti läsnä. Otetaanko kouluissa tämä ja myös tilojen, esimerkiksi valaistuksen, kontrastien ja opastuksien merkitys huomioon näkövammaisten lasten kouluelämässä. Saarikoski kertoi, että uuden perusopetuslain perustana on inklusiivisuus. Porvoon kouluissa käytetään tarvittaessa asiantuntija-apuna hoitotahoa tai Valtern konsultaatiota, joka auttaa ottamaan huomioon oppilaan tarvitsemat asiat, kuten erilaiset esteettömyyden ja saavutettavuuden lajit. Sundholm totesi vielä, että kaikkien järjestelmien tulisi olla saavutettavia kouluissa. Wilma -järjestelmä ei ole saavutettava, koska se ei ole saavutettava ruudunlukijan näkökulmasta. Saarikoski kertoi, että sellaisten huoltajien kanssa, jotka eivät voi Wilmaa käyttää, viestintä tapahtuu muilla keinoin.

Jäsen Sinisaari toivoi, että liikunnanopettajilla olisi enemmän rohkeutta haastamaan ja kannustamaan liikuntatunnilla vammaisia oppilaita ylittämään itsensä, koska se avartaisi heidän ja muiden käsitystä vammaisten oppilaiden kyvyistä. Sinisaari kysyi, myös onko kouluilla olemassa lainaksi vammaisille sopivia urheiluvälineitä. Saarikosken mukaan kouluille hankitaan ne apuvälineet, jotka oppilas tarvitsee. Asiassa tehdään yhteistyötä fysioterapeutin kanssa. Jäsen Sinisaari toivoi myös, että kaikki esitykset kouluissa tulisi olla selkokielisiä. Puheenjohtaja Sundholm toivoi myös, että kouluissa on käytössä samoja toimisto-ohjelmia kuin muuallakin ja että niiden saavutettavuutta parantavia ohjelmia

31.3.2.2026

käytettäisiin ja lapsia ja nuoria opetettaisiin käyttämään toimisto-ohjelmien saavutettavuustyökaluja.

Jäsen Ongley tiedusteli änkyttävälle oppilaille tarjolla audionomia-apu, koska änkyttäviä oppilaita usein kiusataan. Saarikoski totesi, että hyvinvointialueelta tulee heille apua ja heille antaa tukea usein myös puheterapeutti.

Lopuksi puheenjohtaja Sundholm kertoi, että Nuorisovaltuuston käsityksen mukaan vammaisuudesta ei puhuta juurikaan kouluissa. Sundholm tiedusteli, olisivatko Porvoon koulut kiinnostuneita pyytämään vammaisneuvoston eri vammaisuuden lajien edustajia puhumaan kouluihin vammaisuudesta ja sitä kautta lisäämään tietoisuutta vammaisuudesta. Saarikoski totesi, että kiinnostusta varmasti on ja että hän vie asiaa eteenpäin rehtoreiden kautta.

31. Terveiset Liikenneturvallisuuustyöryhmästä

Jäsen Nuotio totesi, että ei ole täydennettävää. Seuraavat kokoukset ovat 12.5 ja 22.9.

32. Terveiset Osallistuvan budjetoinnin työryhmästä

Jäsen Reinivuo kertoi, että Osallistuvan budjetoinnin arviointityöryhmän työ on tehty. Käsiteltiin 137 ideaa, joista 21 on nyt käännettävänä ja menevät äänestykseen. Äänestysaika on 13.-26.4 ja kaikki voivat äänestää. Äänestämään pääsee Porvoon verkkosivuilta / Osallistuva budjetointi.

33. Terveiset Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen vammaisneuvostosta

Jäsen Pirttimaa-Törnqvist kertoi, että mukana kokouksessa oli uusi tulosityksikköpäällikkö Ville Heininen, jolle kuuluu vammais- ja vanhusneuvostoasiat. Paikalla oli myös uusi sihteeri, Nina Nyholm. Varapuheenjohtaja Aatelo totesi, että koska on ollut useita henkilövaihdoksia, on ollut aloituskankeutta johtuen erilaisista toimintakulttuureista. On ollut myös havaittavissa, että lausuntopyyntöjä on tullut vähemmän. Syynä voi olla se, että hva:n isommat ongelmat ovat hidastaneet työtä ja asiat eivät ole valmistuneet.

Puheenjohtaja Sundholm kertoi, että on tullut tietoon, että 1.4. alkaen asiakkaan tulisi tilata kyydit itse, mutta että tämä muutos on viime hetkellä peruttu. Tähän asti taksikuski on voinut tehdä tilauksen, mutta muutoksen jälkeen jokaisen taksin käyttäjän tulee tehdä tilaus itse. Aatelo tiesi kertoa, että syynä muutokseen on se, että joillakin liikennöitsijöillä on ollut väärinkäytöksiä. Alueen vammaisneuvosto ehdotti vanhan käytännön jatkamista, mutta lautakunta hyväksyi ohjeen muutoksitta. Hyvinvointialue laskuttaa

31.3.2.2026

ilman laskutuserittelyä, ainoastaan koontilaskulla, mikä ei ole lainmukaista laskutuskäytäntöä. Aatelo kehotti neuvoston jäseniä vaatimaan laskun erittelyn ennen sen maksamista reklamoimalla hyvinvointialueen hallintoa, siis ei vammaispalveluja. Vammaisneuvosto ei voi tehdä sitä, koska ei ole asianosainen. Laskussa on aina oltava erittely, jotta sen voi tarkistaa ja tarvittaessa vaatia virheiden korjaamista.

Sundholm kertoi lisäksi, että uuden vammaispalvelulain mukaisesti myönnettyt kuljetuspalvelut Porvoon kaupungin sisällä ja Porvoon ulkopuolelle tulevat eri kiintiöistä. Koska välityskeskus ei valvomista kiintiöistä matkoja otetaan, on Porvoon sisäisiä matkoja otettu Porvoon ulkopuolisista matkoista, joita on vähemmän. Aatelo kertoi, että alue on 2.3. hyväksynyt ohjeet, jossa virkistysmatkojen matka-alue on rajattu vammaispalvelulain §31 mukaisesti vain kotikuntaan ja mahdolliseen toiminnalliseen kuntaan. Porvoo tulkitaan toiminnalliseksi kunnaksi, eli porvoolaiset joutuvat jatkossa hakemaan ja perustelevaan erikseen muita matkoja oman elämän kannalta merkittäviin kuntiin.

VPL 31§ (osa)

”Muita kuin työ- ja opiskelumatkoja voi tehdä oman asuinkunnan alueella, oman asuinkunnan ja toiminnallisten lähikuntien välillä sekä oman asuinkunnan ja oman elämän kannalta merkittävien kuntien välillä. Toiminnallisella lähikunnalla tarkoitetaan lähintä mahdollista kuntaa, josta vammaisen henkilön tarvitsema palvelu on saatavissa. Oman elämän kannalta merkittävällä kunnalla tarkoitetaan kuntaa, jossa vammaisella henkilöllä on tarve käydä toistuvasti perhe- tai ystävyysuhteen, vapaa-ajan asunnon tai muun vastaavan syyn vuoksi. Erityisestä syystä kertaluonteisia muita kuin työ- ja opiskelumatkoja voi tehdä myös muiden kuntien alueelle.”

34. Edellisen kokouksen päätökset ja toimenpiteet

- Aatelo, Ongley, Sinisaari ja Sundholm edistämään kirjettä kaupungille aiheesta ”Tapahtumien esteettömyydestä, avustajien ilmaisista paikoista ja kaupungin vastuusta vuokranantajana” vuoden 2026 alkupuolella. **Status: palaveri on 2.4.2026**
- Kaikki vammaisneuvoston jäsenet ja varajäsenet laativat kirjoituksen (noin 1500 merkkiä) edustamastaan vammaisuudesta ja lähettävät sen koordinoitiryhmälle. Puheenjohtaja on yhteydessä Itäväylään. **Status: Itäväylälle on laitettu viesti 30.3.2026. Vastausta sieltä odotetaan.**
- Kaupungintalon esteettömyys. Hallintojohtaja Lenkkerin neuvostolta pyytämiä kaupungintalon esteellisyysasioita on

31.3.2.2026

käsitelty kaupungin Toimitilojen ja CampMobility -
Apuvälineyrytyksen kanssa. **Status:**

- **Kuuloesteettömyys** – Kaupungin kehitysyksikkö on uusimassa kaupungintalon koko AV-laitteiston ja on ottanut kuuloesteettömyyden mukaan kehitystyöhön. Sihteeri toimii kontaktina.
- **Hissiin ei mahdu sähköpyörätuolia, koska taustaseinällä on kahva** – Testattiin ja sähköpyörätuoli mahtui hissiin.
- **Jyrkäkorkea ajoluiska, joka kerää lunta ja vettä** - kaupungin arkkitehti Markku Partanen vastaa asian etenemisestä. Sihteeri toimii kontaktina.
- **Kynnykset ovat korkeat ja pitkät** – Kynnyskiilat asennettu 20.3.2026
- **Alakerran WC:stä puuttuvat apuvälineet** – Apuvälineet asennettu 20.3.2026.
- **Ulko-ovet ovat raskaat. Voisiko ulko-ovissa olla ovenavauspainike** - Vaatisi oviin erillisen ovikoneiston, jolla ovi aukeaa hitaasti. Tämä voisi olla mukana päädyssä olevan rampin ja päätyoven kehittämisessä esteettömäksi. Tämä on mukana Markku Partasen työstämässä kokonaisuudessa.
- **Ovikello ei ole saavutettava henkilölle, joka ei pysty kuulemaan, kommentoimaan tai näkemään. Niissä on myös huono valaistus, jolloin ei pysty näkemään kirjoitusta. Myös pistemerkinnät puuttuvat.** - Kummatkin ovikellolaatikot menevät uusintaan. Näin saadaan niihin myös pistekirjoitus ja parempi valaistus. Toimitilapalvelut vastaavat tästä.
- **Pihan autopaikat eivät ole esteettömiä** - Tämä on osa Markku Partasen työstämää kokonaisuutta. Tutkitaan mahdollisuutta saada yksi tai kaksi inva paikkaa rampin lähetyville. Sihteeri toimii kontaktina.
- **Valtuustosalin korokkeelle ja puhujapöytä ei pääse pyörätuolilla** – Liikuteltava ramppi on hankittu kaupungintalolle, jolla pääsee pyörätuolilla podiumille.
- Visit Porvoon vierailun 24.2. Katarina Broaksen terveiset
  - Torbjörn Karlsson on lisännyt Lupapisteen kautta haettavien tapahtuma-alueiden käytöstä lisätoiveen, jossa kaupunki suosittelee, että tapahtumajärjestäjä ottaa huomioon esteettömyyden ja lisänä on linkki Invalidiliiton sivuille, jossa on lisää tietoa.
  - Avustajalippujen käytäntöihin liittyvää yhtenäistämistä kaupungin järjestämien tapahtumien osalta on aloitettu.

31.3.2.2026

Tähän on jo tartuttu Taidetehtaan osalta ja viestiä on välitetty eteenpäin muihin tapahtumataloihin Porvoossa.

- Kaupungin Tapahtumakalenteriin on lisätty paikka mihin voi kirjoittaa lisätietoa, jos esteettömyysikonit eivät ole riittävän informatiivisia.
- Tieto Runebergin kodin induktiosilmukan tarpeesta tulee ilmoittaa Runebergin kotiin yksi vuorokausi ennen vierailua, koska sen käyttö edellyttää toimenpiteitä.
- Kaupungin ja vammaisneuvoston toinen yhteinen katselmus kaupungilla järjestetään toukokuussa. Alueena on tori ja sieltä Rihkamatorin ja Välikadun kautta Raatihuoneentorille ja sieltä Jokikadun kautta Joen rantaan. Aiheina risteysalueet, liikennevalojen äänisignaalit ja Vanhan kaupungin esteettömyys sekä kauppojen kyltit. Vammaisneuvoston edustajat ovat Varapuheenjohtaja Aatelo, Jäsen Sinisaari ja varajäsen Mari Tammisaari. **Toimenpide:** Sihteeri koordinoi ajan ja osallistujat kaupungin puolelta.

35. Muut asiat

- Palaute Mehiläisen Kotipalvelut asiakastapahtumasta 10.3.2026
  - Tilaisuus oli **lähinnä markkinointitilaisuus asiakkaille**. Varapuheenjohtaja Aatelo puhui tilaisuudessa.
- Palaute Aivoterveys-tapahtumasta 11.3.2026
  - Paikalla oli 42 henkilöä, joista 21 vastasi palautteella. 19/21 henkilöä piti tilaisuutta onnistuneena ja toivoi ensi syksynä samanlaista tilaisuutta. Parannusta toivottiin tilaisuudesta ilmoitteluun ja erityisesti bussikuljetuksesta viestimiseen aikaisemmin. Tilaisuudesta on tulossa vielä video, joka viedään YouTubeen ja linkataan kaupungin vammaisneuvoston verkkosivuille.
- Tulevat tapahtumat
  - Kaupungin avoimet ovet kaupungintalolla 21.4.klo 17–20
    - Maija Aatelo ja Leena Ongley edustavat vammaisneuvostoa
  - Porvoon päivät 6.-7.6.2026
  - Yhdistysmessut 26.10.2026 klo 10–14, Kauppakeskus Lundissa.
  - Yhteinen tilaisuus myöhemmin sovittavien kaupungin toimialojen, Ikäihmisten neuvoston ja Nuorisovaltuuston kanssa syksy 2026
  - Kansainvälinen vammaistenpäivä 3.12.2026
- Paikat, joissa neuvosto haluaa pitää kokouksia 2026

31.3.2.2026

- Porvoon museo 5.5.2026
- Pelastuslaitos
- Mahdollisia vieraita
  - Valmius- ja turvallisuuspäällikkö Minna Ruolanto 5.5.2026
  - Hyvinvointikoordinaattori Petra Bärlund-Hämäläinen 2.6.2026
  - Puheenjohtaja Marella Närkki / Porvoon Yrittäjät
  - Kaupunginjohtaja Jani Pitkäniemi 2026
  - Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Mikaela Nylander 2026
  - Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Jorma Wiitakorpi 2026

36. Seuraava kokous

Seuraava kokous on 5.5.2026 klo 18–20 Porvoon Museossa/ Vanha Raatihuone, Jokikatu 45.

37. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 20.04

Hanna Sundholm
puheenjohtaja

Maija Eklöf
sihteeri

Pöytäkirjan tarkastajat

Maija Aatelo

Håkan Westerholm